

ข้อกำหนดและขอบเขตรายละเอียดงานจ้างที่ปรึกษา (Terms of Reference : TOR)

โครงการถอดบทเรียนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

(ภายใต้ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและยกระดับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ)

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ภายใต้กรอบการพัฒนายุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูสร้าง ความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ มีความมั่นคงทางด้านทรัพยากรน้ำ มีความสามารถในการป้องกันและลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เพื่อพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว โดยในภาคอุตสาหกรรมได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมให้เป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ ควบคู่กับการให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อให้อุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้กำหนดพื้นที่การพัฒนา ในแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในระยะที่ ๑ ถึงระยะที่ ๓ จำนวน ๔๐ พื้นที่ ใน ๓๗ จังหวัด ภายในปี ๒๕๘๐ ต้องได้รับการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของประเทศไทย

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ และเริ่มต้นระบบการประเมินระดับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ นับเป็นเวลา ๓ ปี ที่พื้นที่ได้รับการพัฒนา ส่งเสริมผ่านการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปี ๒๕๖๑ และ ฉบับปรับปรุงปี ๒๕๖๒ ซึ่งจากการดำเนินงานลงพื้นที่ให้คำแนะนำและตรวจประเมินทั้ง ๑๕ จังหวัด ๑๘ พื้นที่ พบว่าในแต่ละพื้นที่มีบริบทความเป็นเมืองที่แตกต่างกัน เช่น ทางด้านภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมท้องถิ่น ประเภทโรงงาน จำนวนโรงงาน หรือความต้องการพื้นฐานของประชาชน เป็นต้น ซึ่งเกณฑ์และตัวชี้วัด ฉบับปี ๒๕๖๒ เป็นตัวชี้วัดรวม จึงส่งผลกระทบต่อ การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ไม่ตรงตามลักษณะสภาพพื้นที่และศักยภาพของเมือง ประกอบกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปัจจุบัน มีหน่วยงานร่วมดำเนินการพัฒนาตัวชี้วัดการเป็นเมืองนิเวศตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีเป้าหมายการพัฒนาเดียวกัน คือ การอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงงานอย่างยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มีความเชื่อมโยงหน่วยงานและระบบการประเมินเพื่อเป้าหมายการเป็นเมืองเชิงนิเวศ (Eco Town) ผ่านระบบที่มีความสากล สามารถตอบโจทย์การแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่เมืองอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลกระทบต่อผลผลิต (Out put) และผลลัพธ์ (Out come) ความเป็นเมืองเชิงนิเวศตามศักยภาพและบริบทของพื้นที่ เป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง กรมโรงงานอุตสาหกรรม จึงต้องจัดให้มีการดำเนินการปรับปรุงเกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามโครงการถอดบทเรียนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและยกระดับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ) งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๔

พจนันท์

๒. วัตถุประสงค์...

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อถอดบทเรียนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเกณฑ์และตัวชี้วัดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี ๒๕๖๒
- ๒.๒ เพื่อปรับปรุงเกณฑ์และตัวชี้วัดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี ๒๕๖๒
- ๒.๓ เพื่อจัดทำระบบการประเมินการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีความเป็นสากล
- ๒.๔ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในระบบวิธีการตรวจประเมิน และเป้าหมายของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศอย่างถูกต้องให้กับผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน

๓. ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์

- ๓.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม
- ๓.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๓.๓ แผนปฏิบัติราชการกระทรวงอุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ๓.๔ แผนปฏิบัติราชการกรมโรงงานอุตสาหกรรม ด้านที่ ๒ กำกับดูแลและเฝ้าระวังอุตสาหกรรมให้มีความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔. ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๔.๑ มีพื้นที่ต้นแบบในการจัดระบบผังเมืองที่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ในภาพรวมและการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว รวมทั้งระบบการออกแบบและใช้พื้นที่อาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔.๒ สร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจชุมชนให้เติบโตและหมุนเวียนในระบบเพิ่มมากขึ้น
- ๔.๓ ลดปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในพื้นที่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ อีกทั้งเสริมสร้างความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- ๔.๔ พนักงานและชุมชนโดยรอบได้รับการดูแลจัดสรรสวัสดิการทั้งจากภาครัฐและผู้ประกอบการ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสังคมน่าอยู่
- ๔.๕ ประชาชนในพื้นที่และผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ของตนเอง เป็นการสร้างการรับรู้และร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ อันเป็นการสร้างความยั่งยืนอย่างแท้จริง

๕. ขอบเขตและวิธีดำเนินการ

- ๕.๑ จัดทำแนวทาง แผนการดำเนินงาน และขั้นตอนการดำเนินโครงการพร้อมระบุรายละเอียดวิธีการ และระยะเวลาที่ครอบคลุมกิจกรรมภายใต้โครงการทั้งหมด
- ๕.๒ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ถอดบทเรียนเกณฑ์และตัวชี้วัดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี ๒๕๖๒ และระบบการตรวจประเมินระดับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ดำเนินการเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง ๒๕๖๓ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา (ร่าง) เกณฑ์และตัวชี้วัดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีผู้เข้าร่วมจากผู้แทนคณะกรรมการหรือคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับจังหวัด จำนวน ๒๐ จังหวัด คือ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ปราจีนบุรี นครปฐม ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น ราชบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา มุกดาหาร ตาก ตรวดี สระแก้ว และนครศรีธรรมราช รวมทั้ง ผู้แทนจากหน่วยงานที่มี

การกิจ...